

Selvitys hyvästä hallintotavasta 2018

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n selvitys

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj (”Kiinnitysluottopankki”) on suomalainen julkinen osakeyhtiö ja Nordea-konsernin pörssinoteeratun emoyhtiön Nordea Bank Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö. Tässä selvityksessä ”Nordea” tarkoittaa Nordea-konsernia. Kuvaus Nordeassa noudatetusta hyvästä hallintotavasta sisältyy Nordea Bank Oyj:n vuoden 2018 vuosikertomukseen.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n toiminta on täysin integroitu Nordean toimintaan. Nordea on määritelty hyvää hallintotapaa koskevat periaatteet konsernin tasolla, ja niitä arvioidaan jatkuvasti. Tietoa Nordean hyvästä hallintotavasta ja tästä selvityksestä on saatavilla osoitteessa www.nordea.com. Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj on laatinut kuvauksen hyvään hallintotapaan liittyvistä järjestelyistä Suomen luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisesti, ja se on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Yritysten hyvään hallintotapaan (corporate governance) kuuluvat keskeisesti selvät ja järjestelmälliset päätöksentekoprosessit. Näin selkiytetään vastuita, vältetään eturistiriitoja ja varmistetaan riittävä sisäinen valvonta, riskienhallinta sekä läpinäkyvyys. Sitoutuminen Nordean tarkoitukseen ja arvoihin vaatii hyvän hallintotavan käytäntöjen omaksumista tavanomaisessa liiketoiminnassa. Tarkoituksena on varmistaa, että yritys on mahdollisimman hyvin hallittu ja johdettu.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj on laatinut tämän hyvää hallintotapaa koskevan selvityksen joukkolainojen liikkeeseenlaskijana. Selvitys on soveltuvin osin laadittu Suomen vuonna 2015 annettuun listayhtiöiden hallinnointikoodiin sisältyvien hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaa selvitystä koskevien ohjeiden mukaan. Selvitys julkaistaan erillään vuoden 2018 vuosikertomuksesta ja se on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n hallitus ja hallituksen tarkastusvaliokunta ovat tarkastaneet tämän hyvää hallintotapaa koskevan selvityksen.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n sisäisestä hallinnosta

Vallan- ja vastuunjako

Hallintotapaa koskevissa vaatimuksissa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti konsernin hallituksella on kokonaisvastuu hyvästä hallintotavasta koko konsernissa sekä konsernin rakenteen, liiketoiminnan ja riskien kannalta asianmukaisten hallintotapaa koskevien periaatteiden varmistamisesta. Konsernin hallituksen on harkittava kaikkien konsernin tytäryhtiöiden, mukaan lukien Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj, etua ja sitä, miten strategiat ja periaatteet palvelevat kunkin tytäryhtiön etua ja koko konsernin etua pitkällä aikavälillä.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n hallinnosta ja valvonnasta vastaavat osakkeenomistajat (yhtiökokouksessa), sekä hallitus ja toimitusjohtaja ulkoisten määräysten, yhtiöjärjestyksen ja hallituksen vahvistamien sisäisten ohjeiden mukaisesti.

Yhtiökokous

Kiinnitysluottopankki on Nordea Bank Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö. Korkein päätöksentekoelin on yhtiökokous, jossa osakkeenomistajat käyttävät äänioikeuttaan. Yhtiökokouksissa päätetään muun muassa tilinpäätöksestä, osingosta, hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valinnasta sekä hallituksen jäsenille ja tilintarkastajille maksettavista palkkioista.

Hallitus

Kiinnitysluottopankin hallitus vastaa yhtiön hallinnosta, sen toiminnan järjestämisestä asianmukaisella tavalla ja Kiinnitysluottopankin edustamisesta. Kiinnitysluottopankin hallituksessa on tällä hetkellä viisi jäsentä, joista yksi ei ole Nordea-konsernin palveluksessa. Yhtiöjärjestyksen mukaisesti hallituksessa on oltava vähintään kolme ja enintään seitsemän jäsentä. Hallitus nimittää hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kiinnitysluottopankin hallituksen jäseniä olivat 9. maaliskuuta 2018 saakka Petri Nikkilä (puheenjohtaja), Hanna-Maria Heikkinen, Nicklas Ilebrand (varapuheenjohtaja), Riikka Laine-Tolonen, Ola Littorin, Nina Luomanen ja Markku Pehkonen.

Ajalla 9. maaliskuuta – 28 syyskuuta 2018 hallituksen jäseniä olivat Petri Nikkilä (puheenjohtaja), Hanna-Maria Heikkinen, Nicklas Ilebrand (varapuheenjohtaja), Ola Littorin, Sara Mella ja Markku Pehkonen.

28. syyskuuta 2018 lähtien hallituksen jäseniä ovat olleet Petri Nikkilä (puheenjohtaja), Hanna-Maria Heikkinen, Nicklas Ilebrand (varapuheenjohtaja), Ola Littorin ja Sara Mella.

Lisätietoa hallituksen jäsenistä annetaan Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n vuosikertomuksessa vuodelta 2018 kohdassa Johto ja tilintarkastajat sekä osoitteessa www.nordea.com.

Hallituksen jäsenten toimikautta ei ole rajoitettu. Hallituksen jäsenten eläkeikä on 70 vuotta.

Hallituksen jäsenistä Hanna-Maria Heikkinen on riippumaton Kiinnitysluottopankista ja sen osakkeenomistajista. Petri Nikkilä (puheenjohtaja), Nicklas Ilebrand (varapuheenjohtaja), Ola Littorin ja Sara Mella ovat Nordea-konsernin palveluksessa. Kukaan hallituksen jäsenistä ei osallistu Kiinnitysluottopankin päivittäiseen johtamiseen.

Hallitus vahvistaa hyväksymässään Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n työjärjestyksessä valtuutuksen toimia Kiinnitysluottopankin puolesta sekä hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan välisen työnjaon.

Hallitus vastaa Kiinnitysluottopankin ja sen toiminnan järjestämisestä ja hallinnoinnista. Hallitus hoitaa Kiinnitysluottopankin asioita asianmukaisella ammattitaidolla ja huolellisuudella noudattaen lainsäädäntöä, yhtiöjärjestystä, kulloinkin voimassa olevaa työjärjestystä sekä konsernin hallituksen vahvistamia ohjeita, konsernihoitajan vahvistamia ohjeita ja Kiinnitysluottopankin hallituksen antamia sisäisiä ohjeita.

Hallituksen erityisenä velvollisuutena on

- a. määrittellä Kiinnitysluottopankin hallintorakenne
- b. varmistaa, että Kiinnitysluottopankin kirjanpidon ja taloudellisen tilanteen sisäinen valvonta on yleisesti riittävää
- c. hyväksyä riskistrategia ja muut strategiset tavoitteet sekä huolehtia siitä, että tavoitteiden ja strategian valvonta on luotettavaa
- d. nimittää ja irtisanoa toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä valvoa, että toimitusjohtaja täyttää velvoitteensa
- e. määrittellä varainhankintaan liittyvät asiat
- f. päättää Kiinnitysluottopankin vuosikertomuksista ja osavuosisikatsauksista ja julkaista ne
- g. seurata ja arvioida säännöllisesti Kiinnitysluottopankin taloudellista tilannetta ja riskejä
- h. kutsua koolle varsinainen yhtiökokous ja valmistella käsiteltävät asiat.

Hallitus on hyväksynyt periaatteet, joiden mukaan hallituksen kokoonpanoa monipuolistetaan. Kun Kiinnitysluottopankin hallitus valitsee uusia jäseniä, huomioon otetaan seuraavat seikat:

All Board member nominations should be based on merit with the prime consideration being to maintain and enhance the Board's overall effectiveness. Within this, a broad set of qualities and competences is sought for and it is recognised that diversity, including age, gender, geographical provenance and educational and professional background, is an important factor to take into consideration. NMB's objective is to have a fair, equal and balanced representation of different genders and other diversifying factors in the Board collectively.

Hallituksen työskentely

Hallituksella oli 14 kokousta vuonna 2018. Viisi kokousta pidettiin Helsingissä, 2 kokousta pidettiin puhelinkokouksina ja 7 kokousta pidettiin per capsulam -kokouksina.

Kokouksiin osallistuminen vuonna 2018:

1.1.2018 – 9.3.2018

Petri Nikkilä, puheenjohtaja	3/3
Hanna-Maria Heikkinen	2/3
Nicklas Ilebrand, varapuheenjohtaja	3/3
Riikka Laine-Tolonen	2/3
Ola Littorin	3/3
Nina Luomanen	3/3
Markku Pehkonen	3/3

9.3.2018 – 28.9.2018

Petri Nikkilä, puheenjohtaja	6/7
Hanna-Maria Heikkinen	7/7
Nicklas Ilebrand, varapuheenjohtaja	6/7
Ola Littorin	7/7
Sara Mella	7/7
Markku Pehkonen	5/7

28.9.2018 – 31.12.2018

Petri Nikkilä, puheenjohtaja	3/4
Hanna-Maria Heikkinen	4/4
Nicklas Ilebrand, varapuheenjohtaja	4/4
Ola Littorin	3/4
Sara Mella	4/4

Hallitus seuraa pankin strategiaa, taloudellista asemaa ja kehitystä sekä riskejä säännöllisesti. Taloudellisia tavoitteita ja strategiaa tarkastellaan vuosittain. Hallitus käsitteli vuonna 2018 esimerkiksi riskistrategiaan ja riskinottohalukkuuteen, rahanpesun estämiseen, sisäiseen valvontaan ja complianceen, kriisinratkaisusuunnitelmiin sekä asuntolainamarkkinoihin ja vakuudellisten lainojen markkinoihin liittyviä asioita.

Hallituksen sihteerinä toimii Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n operatiivinen johtaja Tarja Ikonen.

Hallituksen valiokunnat

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n hallituksella on yksi valiokunta: tarkastusvaliokunta. Tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluvat Suomen luottolaitostoinnasta annetussa laissa ja Kiinnitysluottopankin hallituksen hyväksymässä tarkastusvaliokunnan työjärjestyksessä mainitut asiat.

Tarkastusvaliokunnan jäseniä olivat 28 syyskuuta 2018 saakka Hanna-Maria Heikkinen (puheenjohtaja), Markku Pehkonen ja Nicklas Ilebrand. 28. syyskuuta 2018 lähtien tarkastusvaliokunnan jäseniä ovat olleet Hanna-Maria Heikkinen (puheenjohtaja) ja Nicklas Ilebrand.

Sisäisen tarkastuksen johtaja, talousjohtaja ja Kiinnitysluottopankin ulkoinen tilintarkastaja ovat yleensä läsnä kokouksissa, ja heillä on oikeus osallistua keskusteluun mutta ei päätöksentekoon.

Enemmistön tarkastusvaliokunnan jäsenistä tulee olla riippumattomia Kiinnitysluottopankista ja sen osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunta auttaa hallitusta varmistamaan Kiinnitysluottopankin taloudellisen raportointiprosessin laadun ja tarkastaa tässä yhteydessä Kiinnitysluottopankin neljännesvuosittaisen taloudellisen raportoinnin sekä ulkoisten tilintarkastajien raportoidut keskeiset asiat näiden tekemistä Kiinnitysluottopankin tilinpäätösten tarkastuksista. Tarkastusvaliokunta tarkastaa myös Kiinnitysluottopankin vuosi- ja osavuositilinpäätökset. Lisäksi tarkastusvaliokunta arvioi, toteuttaako johto tarvittavat korjaavat toimenpiteet oikea-aikaisesti korjatakseen puutteet taloudellisen raportoinnin sekä lakien, säännösten ja periaatteiden noudattamisen valvonnassa sekä muissa sisäisten ja ulkoisten tarkastajien tunnistamissa asioissa. Tarkastusvaliokunnan tulee saada ajantasaiset tiedot Kiinnitysluottopankin riskienhallintaa koskevista asioista. Tarkastusvaliokunta tarkastaa ulkoisen tilintarkastussuunnitelman. Lisäksi tarkastusvaliokunta arvioi keskusteluissa ulkoisen tilintarkastajan kanssa tämän riippumattomuuteen kohdistuvia uhkia ja toimia, joilla näitä uhkia minimoidaan ulkoisen tilintarkastajan dokumentaation mukaisesti. Tämän tarkoituksena on luoda ohjeistus ulkoisen tilintarkastajan sellaisten muiden palvelujen kuin tilintarkastuspalvelujen tuottamiseksi, joita sillä on lupa tarjota Kiinnitysluottopankille, ja valvoa tätä ohjeistusta. Lisäksi tarkastusvaliokunta tarkastaa vuosittain ulkoisen tilintarkastajan ilmoituksen tällaisista muista palveluista sekä arvioi ja varmistaa, että sisäiset ja ulkoiset tarkastajat vahvistavat vuosittain kirjallisesti puolueettomuutensa ja riippumattomuutensa. Tarkastusvaliokunta tarkastaa konsernin sisäisen tarkastuksen (Group Internal Audit) vuotuisen riskiarvion ja tarkastussuunnitelman sekä sisäisen tarkastuksen säännölliset raportit, mukaan lukien tarkastusloki. Tarkastusvaliokunta valmistelee ulkoisen tilintarkastajan valintaa ennen varsinaista yhtiökokousta ja tarkastaa vuosittain tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen. Tarkastusvaliokunnalla oli kuusi kokousta vuonna 2018.

Toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja johtoryhmä

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:llä on toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen. Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n toimitusjohtaja on Thomas Miller ja hänen sijaisenaan toimii Tarja Ikonen.

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n toimitusjohtaja on muodostanut johtoryhmän, joka avustaa ja tukee häntä Kiinnitysluottopankin päivittäisen toiminnan johtamisessa. Johtoryhmään kuuluvat yhtiön toimitusjohtaja, talousjohtaja, kiinnitysluottotuotteista vastaava johtaja, operatiivinen johtaja, riskienhallintajohtaja ja Compliance Officer. Riskienhallintajohtaja ja Compliance Officer ovat johtoryhmän jäseniä, mutta he eivät osallistu liiketoimintaa koskevien päätösten tekoon. Heidän tehtävänsä on varmistaa, että riskit otetaan huomioon liiketoimintaa koskevien päätösten teossa, mutta vastuu riskeistä on liiketoiminnalla.

Sisäisen valvonnan prosessit

Hallitus vastaa siitä, että käytössä on riittävät ja tehokkaat sisäisen valvonnan periaatteet, ja valvoo niitä.

Sisäisellä valvonnalla varmistetaan, että toiminta on tehokasta, että riskit tunnistetaan riittävästi ja että niitä mitataan ja vähennetään riittävästi, että liiketoimintaa harjoitetaan harkiten, että hallinnolliset ja kirjanpitoa koskevat menettelytavat ovat luotettavat, että taloudellinen ja muu (niin sisäinen kuin ulkoinen) raportointi on luotettavaa ja että lakeja, määräyksiä, valvontaviranomaisen vaatimuksia, Nordea-konsernin sisäisiä sääntöjä sekä yhtiökohtaisia sisäisiä ohjeita noudatetaan.

Sisäinen valvonta on Kiinnitysluottopankin hallituksen, ylimmän johdon, riskienhallintayksiköiden ja muun henkilöstön toteuttama prosessi. Sisäisellä valvonnalla luodaan edellytykset, jotka auttavat koko organisaatiota tehostamaan sisäistä valvontaa ja pitämään sen laadun korkeana. Tukena ovat muun muassa selkeät määritelmät, roolit ja vastuualueet sekä yhtenäiset työkalut ja menettelytavat.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan roolit ja vastuualueet on jaettu kolmeen puolustuslinjaan. Ensimmäisessä puolustuslinjassa Kiinnitysluottopankki ja konsernitoiminnot vastaavat liiketoiminnasta riskirajojen ja riskinottohalukkuuden sekä sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti.

Riskienhallinta

Valvontatoiminnot ovat toinen puolustuslinja. Ne vastaavat sisäisen valvonnan periaatteiden ylläpidosta sekä periaatteiden mukaisten ohjeiden ja menettelytapojen käyttöönoton seurannasta.

Riskienhallintajohtaja

Kiinnitysluottopankilla on riskienhallintajohtaja. Riskienhallintajohtaja on toisen puolustuslinjan riippumaton riskienhallintatoiminto Kiinnitysluottopankissa. Riskienhallintajohtaja antaa kokonaiskuvan Kiinnitysluottopankin kaikista riskeistä hallitukselle ja varmistaa riskienhallinnan koordinoinnin sekä riittävän riskienvalvonnan juridisessa yksikössä. Riskienhallintajohtaja raportoi myös Group Risk Management and Control -yksikölle, joka vastaa kaikkien riskien tunnistamisesta, mittaamisesta, seurannasta ja raportoinnista Nordea-konsernissa.

Compliance

Group Compliance -yksikön vastuulla on varmistaa ja valvoa, että sisäisiä ja ulkoisia sääntöjä noudatetaan, ja laatia periaatteet ja prosessit, joilla hallitaan compliance-riskejä ja varmistetaan, että sääntöjä noudatetaan. Yksikön vastuulla on tuottaa muita kuin taloudellisia riskejä koskevan sisäisen valvonnan periaatteet, suunnitella niihin liittyvät prosessit ja laatia niihin liittyvät sisäiset säännöt. Toinen puolustuslinja vastaa muun muassa riskeihin liittyvien asioiden (kuten sisäisten sääntöjen ja määräysten noudattamisen) tunnistamisesta, arvioinnista, seurannasta, valvonnasta ja raportoinnista.

Kiinnitysluottopankki on ulkoistanut compliance-toimintansa Nordea Bank Oyj:n Suomen Personal Banking Compliance -organisaatiolle. Compliance-organisaatiolla on kokonaisvastuu Kiinnitysluottopankin compliance-riskien valvonnan koordinoinnista, asianmukaisten compliance-riskiarvioiden laatimisesta ja seurannasta, compliance-toiminnan suunnittelusta ja compliance-riskejä koskevasta raportoinnista. Compliance Officer raportoi säännöllisesti Kiinnitysluottopankin toimitusjohtajalle ja raportit merkittävistä compliance-toimintaan liittyvistä havainnoista toimitetaan myös Kiinnitysluottopankin hallitukselle.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on hallituksen valtuuttama riippumaton toiminto. Tarkastusvaliokunta vastaa sisäisen tarkastuksen ohjauksesta ja arvioinnista Kiinnitysluottopankissa. Sisäisen tarkastuksen johtaja raportoi funktionaalisesti hallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle ja hallinnollisesti toimitusjohtajalle.

Sisäisen tarkastuksen tarkoitus on tukea hallitusta Kiinnitysluottopankin varojen, maineen ja vastuullisuuden suojaamisessa. Sisäinen tarkastus tekee näin arvioimalla, onko kaikki merkittävät riskit tunnistettu, ovatko johto ja riskitoiminnot raportoineet niistä asianmukaisesti hallitukselle, tarkastusvaliokunnalle ja ylimmälle johdolle ja

valvotaanko kaikkia merkittäviä riskejä riittävästi. Lisäksi sisäinen tarkastus kannustaa ylintä johtoa parantamaan hallinnon, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tehokkuutta.

Sisäinen tarkastus ei osallistu konsultointitehtäviin, ellei tarkastusvaliokunta anna sille muita ohjeita.

Sisäinen tarkastus kattaa konsernin koko toiminnan ja sen kaikki yksiköt. Sisäinen tarkastus tekee riskiperusteisen päätöksen siitä, mitkä sen kattamat osa-alueet sisällytetään konsernin hallituksen hyväksymään tarkastussuunnitelmaan. Kun Nordea-konsernin tarkastussuunnitelma on hyväksytty, sisäinen tarkastus laatii Kiinnitysluottopankin tarkastussuunnitelman ja Kiinnitysluottopankin hallitus hyväksyy sen.

Sisäinen tarkastus toimii riippumattomana määrittellessään sisäisen tarkastuksen laajuutta, suorittaessaan tarkastustyötä ja kertoessaan sen tuloksista. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että sisäisellä tarkastuksella on valtuudet tehdä finanssivalvontaviranomaisille ilmoitus mistä tahansa asiasta ilman lisähyväksyntää. Sisäisen tarkastuksen johtajalla on rajoittamaton yhteys toimitusjohtajaan ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaan, ja hänen tulisi tavata tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaa epämuodollisesti ja muodollisesti vuoden kuluessa myös siten, ettei ylin johto ole läsnä. Sisäisellä tarkastuksella on valtuudet tehdä kaikki tutkimukset ja hankkia kaikki tiedot, jotka se tarvitsee tehtäviensä suorittamiseksi. Tähän sisältyvät muun muassa riittävät oikeudet käyttää aina tarvittaessa organisaation asiakirjoja, järjestelmiä ja tiloja sekä keskustella henkilöstön kanssa. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus osallistua tarvittaessa muun muassa hallituksen valiokuntien ja ylimmän johdon kokouksiin ja tarkkailla niitä.

Sisäpiiriläisten hallinnointi

Nordea-konserni ja Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj ovat lakien ja määräysten mukaisesti ottaneet käyttöön ohjeet, jotka koskevat sisäpiiritiedon käsittelyä ja kaupankäyntiä Nordean arvopapereilla.

Johtavat toimihenkilöt

Kiinnitysluottopankin hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen hoitavat Kiinnitysluottopankin johtotehtäviä, joten heidät luokitellaan johtaviksi toimihenkilöiksi.

Muita johtavassa asemassa olevia henkilöitä, jotka luokitellaan johtaviksi toimihenkilöiksi, ovat Kiinnitysluottopankin johtoryhmän jäsenet Group Compliance Officerin erillisen päätöksen ja ilmoituksen mukaisesti. Sama koskee myös muita Kiinnitysluottopankin johtotehtävissä tai muissa vastaavissa vakituisissa tehtävissä toimivia henkilöitä, joilla on valtuudet tehdä yhtiön tulevaan kehitykseen ja liiketoiminnan näkyviin vaikuttavia liikkeenjohdollisia päätöksiä, silloin kun tehtävään normaalisti liittyy Kiinnitysluottopankin liikkeeseen laskemien vakuudellisten joukkolainojen hintaan mahdollisesti vaikuttavan julkistamattoman tiedon saanti.

Sisäpiirilistat

Group Compliance tunnistaa henkilöt, jotka saavat asemansa tai tehtävänsä perusteella käyttöönsä Kiinnitysluottopankkia koskevaa sisäpiiritietoa säännöllisesti tai satunnaisesti ja jotka sen vuoksi on lisättävä tietyille sisäpiirilistalle. Lisäksi Group Compliance ilmoittaa asiasta asianomaisille henkilöille. Tällaisten henkilöiden on erikseen kirjallisesti toimit ja tehtävät, jotka liittyvät heidän asemaansa sisäpiiriläisinä. Vahvistuksesta on myös käytävä ilmi, että he ovat tietoisia seuraamuksista, joita sisäpiirikaupankäynnistä ja sisäpiiritiedon lainvastaisesta levittämisestä voi aiheutua.

Työntekijät, jotka saavat Kiinnitysluottopankkiin liittyvää sisäpiiritietoa hankkeen tai transaktion yhteydessä tai osana laillista rooliaan, on lisättävä tapauskohtaiselle sisäpiirilistalle. Sisäpiiritietoa sisältävää hanketta tai käsittelevää yksikköä vetävän henkilön on aina arvioitava, tarvitaanko tapauskohtainen sisäpiirilista, ja raportoitava tapaus yksikön Compliance Officerille.

Kaupankäynti Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n liikkeeseen laskemilla arvopapereilla

Johtavat toimihenkilöt voivat käydä kauppaa Kiinnitysluottopankin liikkeeseen laskemilla arvopapereilla vain Kiinnitysluottopankin osavuositarkastusten tai vuosikertomuksen julkistamista seuraavan kahden viikon jakson aikana. Kahden viikon jakso ("kaupankäynti-ikkuna") alkaa osavuositarkastuksen tai vuosikertomuksen julkaisemista seuraavana päivänä. Kaupankäyntirajoitus on siis voimassa julkistamispäivänä.

Aina kun johtavalla toimihenkilöllä on Kiinnitysluottopankkia koskevaa sisäpiiritietoa, hän ei saa käydä kauppaa.

Johtavat toimihenkilöt eivät saa käydä kauppaa muiden kuin Kiinnitysluottopankin liikkeeseen laskemilla rahoitusinstrumenteilla, jos rahoitusinstrumentin oston ja suunnitellun tai toteutuneen myynnin tai toteutuksen välinen aika on alle kuukausi (ns. lyhyen kaupankäynnin kielto). Johtavat toimihenkilöt eivät saa käydä rahoitusvälineillä kauppaa lyhyellä aikavälillä siten, että sijoitus tai sijoitusten yhdistelmä johtaa siihen, että lyhyen kaupankäynnin kieltoa kierretään.

Selvitys vuoden 2018 tilinpäätökseen liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tärkeimmistä ominaisuuksista

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj on osa Nordea-konsernia. Taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät ovat samat koko Nordeassa. Taloudellisen raportoinnin prosessit ovat Nordeassa täysin integroidut. Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n hallitus seuraa taloudellista raportointia ja riskien raportointia Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n tasolla ja on käsitellyt riskiraportit Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n tasolla. Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj noudattaa konsernin sisäisiä sääntöjä ja muita ohjeita soveltuvin osin.

Taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät on suunniteltu antamaan riittävä varmuus taloudellisen raportoinnin luotettavuudesta ja tilinpäätöksen valmistelusta ulkoisiin tarkoituksiin yleisesti hyväksytyjen tilinpäätösperiaatteiden, sovellettavien lakien ja säännösten sekä muiden pörssiyhtiöitä koskevien vaatimusten mukaisesti. Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät toimet ovat osa Nordean suunnitteluprosesseja ja resurssien kohdennusprosesseja. Nordean taloudelliseen raportointiin liittyvään sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan sovelletaan COSO-mallia jäljempänä esitetyllä tavalla.

Valvontaympäristö

Valvontaympäristö muodostaa Nordean sisäisen valvonnan perustan ja perustuu Nordea Bank Oyj:n hallituksen ja konsernin johtoryhmän luomiin arvoihin ja kulttuuriin sekä organisaatorakenteeseen. Roolit ja vastuut ovat selkeät.

Selkeä ja läpinäkyvä organisaatorakenne on tärkeä valvontaympäristön kannalta. Nordean liiketoimintarakenteen tavoitteena on tukea yleistä strategiaa pitämällä yllä liiketoiminnan vahvaa virettä ja täyttämällä kasvaneet pääomaan ja likviditeettiin kohdistuvat vaatimukset. Liiketoimintaa ja organisaatiota kehitetään jatkuvasti.

Taloudellisen raportoinnin sisäisessä valvonnassa selkeät roolit ja vastuut ovat olennaisia. Liiketoiminta-alueiden vastuuyksiköt ja konsernin taloushallinto (Group Finance & Treasury) ovat vastuussa riskienhallinnasta. Riskienhallintatoiminto tukee konsernin talousjohtajaa huolehtimalla konserninlaajuisesta valvonnasta (tunnetaan Nordeassa nimellä Accounting Key Controls, AKC) riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti. Tämä kattaa riskien valvonnan ja riskien tunnistamisprosessin, joka perustuu laajalti varsinaiseen liiketoimintaan ja käytössä oleviin tilinpäätösprosesseihin. Group Risk Management and Control -yksikön alaisuuteen on perustettu riippumaton riskienvalvontayksikkö, joka vastaa taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien tunnistamisesta, valvonnasta ja raportoinnista. Lisäksi sisäinen tarkastus toimittaa konsernin hallitukselle arvion hallintoon, riskienhallintaan ja valvontaan liittyvien prosessien yleisestä tehokkuudesta.

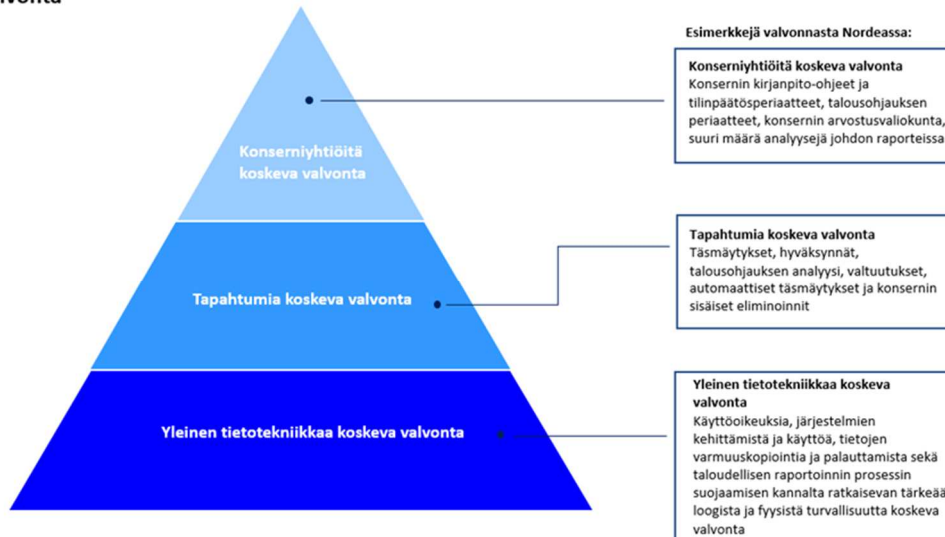
Kiinnitysluottopankissa talousjohtaja vastaa AKC-valvonnasta, joka kattaa riskien valvonnan ja riskien tunnistamisprosessin. Kiinnitysluottopankin riskienhallintajohtaja on riskienhallinnan riippumaton toinen puolustuslinja Kiinnitysluottopankissa ja vastaa taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien tunnistamisesta, valvonnasta ja raportoinnista. Kolmas puolustuslinja on konsernin sisäinen tarkastus, joka toimittaa Kiinnitysluottopankin hallitukselle arvion hallintoon, riskienhallintaan ja valvontaan liittyvien prosessien yleisestä tehokkuudesta.

Riskien arviointi

Konsernin hallitus vastaa Nordean riskilimiiteistä ja niiden seurannasta. Riskienhallinta on olennainen osa liiketoimintaa, ja liiketoimintaorganisaatiolla on päävastuu taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien arvioinnista. Riskien arvioinnin tekeminen lähellä liiketoimintaa lisää mahdollisuuksia tunnistaa keskeiset riskit. Laatua hallitaan siten, että keskitetyt toiminnot määrittävät säännöissä, milloin ja miten nämä arvioinnit tehdään. Esimerkkeinä riskien arvioinnista voidaan mainita säännölliset riskien itsearviointit ja tapahtumaperusteinen muutosriskien hallinta- ja hyväksymisprosessi.

Luotettavaan taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien arviointiin sisältyy olennaisia virheitä koskevien riskien tunnistaminen ja analysointi. Nordean taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien valvonta keskittyy sellaisiin riskeihin ja prosesseihin, jotka voivat aiheuttaa olennaisia virheitä taloudellisessa raportoinnissa. Tällä tarkoitetaan virheitä, jotka tapahtuessaan vaikuttaisivat Nordeaan huomattavan haitallisesti. AKC-valvonnan piirissä ovat siksi osa-alueet, joihin liittyy riski olennaisista virheistä taloudellisessa raportoinnissa. Tällä tarkoitetaan sitä, että henkilö, joka luottaa raportoituihin lukuihin, muuttaisi arviotaan, jos virhe korjattaisiin. Järjestelmällisillä riskienarviointimenetelmillä määritellään ne yksiköt, sijaintipaikat ja prosessit, joissa voi esiintyä taloudelliseen raportointiin liittyvien olennaisten virheiden riski ja joita on siksi seurattava AKC-järjestelmän mukaan, jotta voidaan kohtuudella varmistaa Nordean ulkoisen taloudellisen raportoinnin luotettavuus.

Valvonta

Nordeassa yksikön johtajalla on päävastuu yksikön toimintaan ja taloudellisen raportoinnin prosesseihin liittyvien riskien hallinnasta. Vastuun hoitamisessa ovat tukena lähinnä konsernin kirjanpito-ohjeet ja tilinpäätösperiaatteet (Group Accounting Manual), talousohjauksen periaatteet (Financial Control Principles) ja erilaiset hallintoelimet, kuten konsernin arvostusvaliokunta (Group Valuation Committee). Kirjanpito-ohjeisiin ja tilinpäätösperiaatteisiin sisältyy kaikkien yksiköiden käytössä oleva raportoinnin perusohjeisto, jonka tarkoitus on varmistaa Nordean periaatteiden yhdenmukainen käyttö ja koordinoitu tilinpäätösraportointi. Sisäisen valvonnan perusperiaatteet Nordeassa ovat työnjako ja kaksinkertaisen tarkastamisen periaate hyväksyttäessä esimerkiksi tapahtumia ja valtuutuksia.

AKC-valvonnan rakenne perustuu siihen, että tunnistetaan tapahtumien tasolla tehtäviä tarkistuksia (Transaction Level Controls, TLC) analysoimalla riskit ylätasoin prosessien pohjalta ja huomioimalla tuotteen koko elinkaari. Kun tarkistuksista on päätetty, tehdään analyysi, jonka pohjalta päätetään, mihin järjestelmiin/sovelluksiin sovelletaan AKC:tä, jossa käytetään tiettyjä IT General Control -tarkistuksia. Analyysillä pyritään saamaan valvonnan piiriin ne merkittävät järjestelmät, joihin liittyy riski tietojen korruptoitumisesta ilman, että se huomataan TLC-prosessissa.

Taloudellisen tuloksen yksityiskohtainen analyysi sisältyy johdon raportointiprosessiin, jonka laadun varmistaminen on yksi raportointiprosessin tärkeimmistä valvontamekanismeista. Toinen tärkeä valvontaan liittyvä osa-alue on täsmätykset, joiden laatua Nordea pyrkii jatkuvasti parantamaan.

Tiedotus ja viestintä

Konsernin taloushallinto (Group Finance & Treasury) vastaa siitä, että konsernin kirjanpito-ohjeet ja tilinpäätösperiaatteet sekä talousohjauksen periaatteet ovat ajan tasalla ja että muutoksista tiedotetaan asianomaisille yksiköille. Näihin asiakirjoihin sisältyvät säännöt sisällytetään asianomaisten yksiköiden ohjeisiin ja toimintamalleihin. Konsernin taloushallinnon (Group Finance & Treasury) kirjanpitoasiantuntijat tiedottavat jatkuvasti kirjanpidosta vastaaville henkilöille ja controllereille muutoksista Nordean toimintaan vaikuttavissa nykyisissä ja uusissa säännöissä ja määräyksissä.

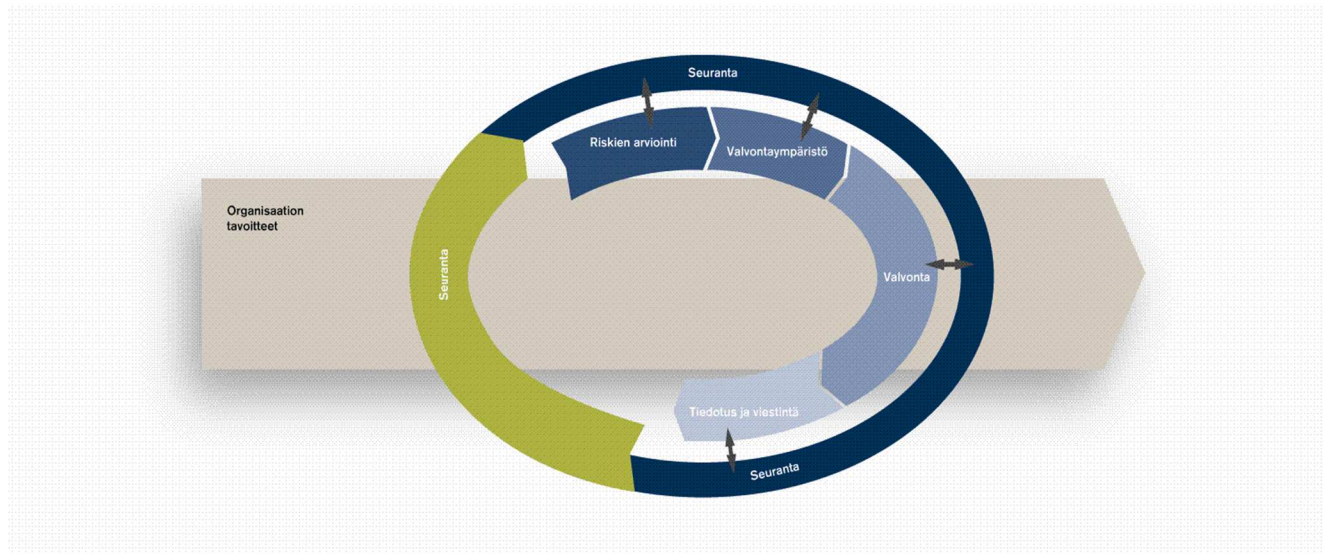
Tärkeintä markkinoille ilmoitettavissa taloudellisissa tiedoissa on se, että tiedot ovat oikein, asianmukaisia, johdonmukaisia, luotettavia ja ajankohtaisia. Tiedot julkistetaan nopeasti ja yhdenvertaisesti.

Nordea tekee yhteistyötä asianmukaisten asiantuntijoiden kanssa varmistaa, että taloudellisen raportoinnin tavoitteet täyttyvät. Nordea osallistuu aktiivisesti erilaisten kansallisten elinten toimintaan. Tällaisia elimiä ovat muun muassa finanssivalvontaviranomaisten ja keskuspankkien perustamat elimet ja rahoituslaitoksille tarkoitetut yhdistykset.

AKC-raportointi tuottaa yhtiön johdolle eri organisaatiotasolla tietoa tunnistettujen AKC-tarkistusten kehityksestä ja arvioinnista. Tieto annetaan Process Owner- ja Management Dashboard -raporteissa, joissa esitetään yhteenveto arvioinnin tuloksista ja korkean riskin osa-alueista. Koska Kiinnitysluottopankin toiminta on täysin integroitu Nordea-konsernin toimintaan, AKC-raportointi koskee myös Kiinnitysluottopankkia. AKC-raportit toimitetaan yhtiön talousjohtajalle ja riskienhallintajohtajalle neljännesvuosittain.

Seuranta

Nordeassa on määritelty prosessi, jolla on tarkoitus varmistaa onnistunut taloudellisen raportoinnin laadun tarkkailu ja mahdollisten puutteiden seuranta. Tämä interaktiivinen prosessi pyrkii kattamaan kaikki COSO-malliin sisältyvät tekijät ja sitä voidaan kuvata näin:

Riskien ja valvonnan itsearviointiin sisältyy taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan laadun tarkkailu ja mahdollisten puutteiden seuranta.

Nordea Bank Oyj:n hallituksella, hallituksen tarkastusvaliokunnalla ja hallituksen riskivaliokunnalla sekä sisäisellä tarkastuksella on tärkeä rooli koko Nordea-konsernin taloudellista raportointia koskevan sisäisen valvonnan seurannassa. Vastaavasti Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n hallituksella ja hallituksen tarkastusvaliokunnalla on tärkeä rooli Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n taloudellista raportointia koskevan sisäisen valvonnan seurannassa.

Konsernin taloushallinto (Group Finance & Treasury) laatii myös erityisen, neljännesvuosittain annettavan taloudellisen raportoinnin sisäistä valvontaa koskevan raportin konsernin talousjohtajalle. Raportissa käsitellään riskienhallintaa ja korkeariskisiä osa-alueita. Group Risk Management and Control -yksikön riippumaton riskienvalvontatoiminto raportoi erityisesti taloudelliseen raportointiin liittyvistä riskeistä hallituksen tarkastusvaliokunnalle sekä konsernijohtajalle konsernin johtoryhmässä neljännesvuosittain.

Tilintarkastajat

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee vuodeksi kerrallaan yhtiölle tilintarkastajan. Kiinnitysluottopankin tilintarkastajat valittiin Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 9. maaliskuuta 2018. Tilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

Nykyinen tilintarkastaja:

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Päävastuullinen tilintarkastaja
Juha Wahlroos
KHT

Ulkoiset tilintarkastajat eivät ole tarkastaneet tätä hyvää hallintotapaa koskevaa selvitystä, eikä se ole osa virallista tilinpäätöstä.